LA SOLAPA

Totes les dones es diuen Maria
Autor: Pep Coll
Pàgines: 204
Editorial: Tres i Quatre
Col·lecció: Narratives, 3 i 4
Format: 12 x 19
Preu: 975 ptes.

◆ **Relat.** – El volum aplega dotze històries d'amor i desig, recreades en indrets i ambients diversos. Una rècula de femelles de totes les edats, que fan anar de bòlit els respectius mascles, són el fil comú de tots els relats, quasi eròtics algunes vegades.

Em carrega Alison Ashley
Autor: Robin Klein
Traducció: Rosa Ricart
Pàgines: 214
Editorial: Edicions B
Col·lecció: Via Lliure, 8
Format: 11 x 17,5
Preu: 500 ptes.

◆ **Infantil.** – Un noia, Erica, odia el seu nom perquè és causa d'escarni entre els seus companys. També menysprea el barri on viu perquè és una zona marginal de la ciutat. A més, Erica també té por de moltes coses, entre altres de l'Alison Ashley.

El país de Marca
Autor: Enric Bayé
Pàgines: 60
Editorial: Aliorna
Col·lecció: Baobab, 38
Format: 12 x 19
Il·lustracions: Mercè Arenga
Preu: 475 ptes.

◆ **Infantil.** – Volum especialment destinat per la lectura dels nens a partir de 8 anys, s'hi explica la història dels habitants de Baba, que estaven bojos d'alegria. Per fi havien pogut fer realitat un vell somni: poder canviar el nom del seu país.

Solaris
Autor: Stanislaw Lem
Traducció: Agata Siewierska
Pàgines: 202
Editorial: Pleniluni
Col·lecció: 2001, 20
Format: 12 x 18
Preu: 1.100 ptes.

◆ **Ciència-ficció.** – Aquesta és la primera vegada que es tradueix una obra de Lem al català, *Solaris*, un títol mític del gènere que va portar al cinema el realitzador soviètic Andrei Tarkovski l'any 1972. L'adaptació cinematogràfica va causar força polèmica.

La presència
Autor: Mercè Company
Pàgines: 154
Editorial: Timun Mas
Col.: El pèndol de cristall
Format: 12,5 x 19
Preu: 575 ptes.

◆ **Juvenil.** – Història basada en un fet real. Després de la mort de la mare de l'Adrià, al pis on viu comencen a passar una sèrie de coses que fan sospitar la presència d'un ésser estrany. El volum enceta la col·lecció basada en fets paranormals, que succeeixen quotidianament.

Sempre passa alguna cosa
Autor: Ricard Creus
Pàgines: 64
Editorial: Cruïlla
Col·lecció: El vaixell de vapor, sèrie blanca
Format: 12 x 19
Il·lus.: Eulàlia Sariola
Preu: 410 ptes.

◆ **Infantil.** – El circ del gran Miquel arriba a un poble ben avorrit on els habitants no tenen gaire costum de veure segons quins espectacles. La funció, però, resulta un èxit. Després, però, els comediants hauran de marxar.

UN POETA DE 76 ANYS, DISTINGIT AMB EL PREMI D'HONOR DE LES LLETRES CATALANES

Vida d'estampes solitàries, refinades, desaparegudes

Dilluns de la setmana passada, el polifacètic poeta eivissenc Marià Villangómez Llobet rebia el Premi d'Honor de les Lletres Catalanes, guardó que concedeix l'entitat Òmnium Cultural. El reconeixement, que acompanya un premi en metàl·lic d'un milió de pessetes, li ha arribat al cap de 27 anys sense haver publicat gairebé cap obra de creació poètica pròpia. En aquest període, però, Villangómez no ha abandonat la seva tasca de traductor d'obres poètiques, entre les quals destaquen les versions que ha publicat de W.B. Yeats o de Saint-John Perse. L'any passat, Columna va reeditar el llibre *Un cop a la terra*. Actualment, Villangómez treballa en un projecte de caràcter autobiogràfic, *Llocs viscuts*, que qualifica de sèrie de "evocacions, records o localitzacions", raó per la qual de moment l'ha titulat d'aquesta manera.

"Sóc genèticament incapaç d'escriure novel·la. I sols he fet tres contes, un per repte, gairebé"

"Fa poc vaig publicar un poema. Un poema d'amor. D'un amor senil, és clar"

Arcadi Espada

XAVIER GONZÀLEZ

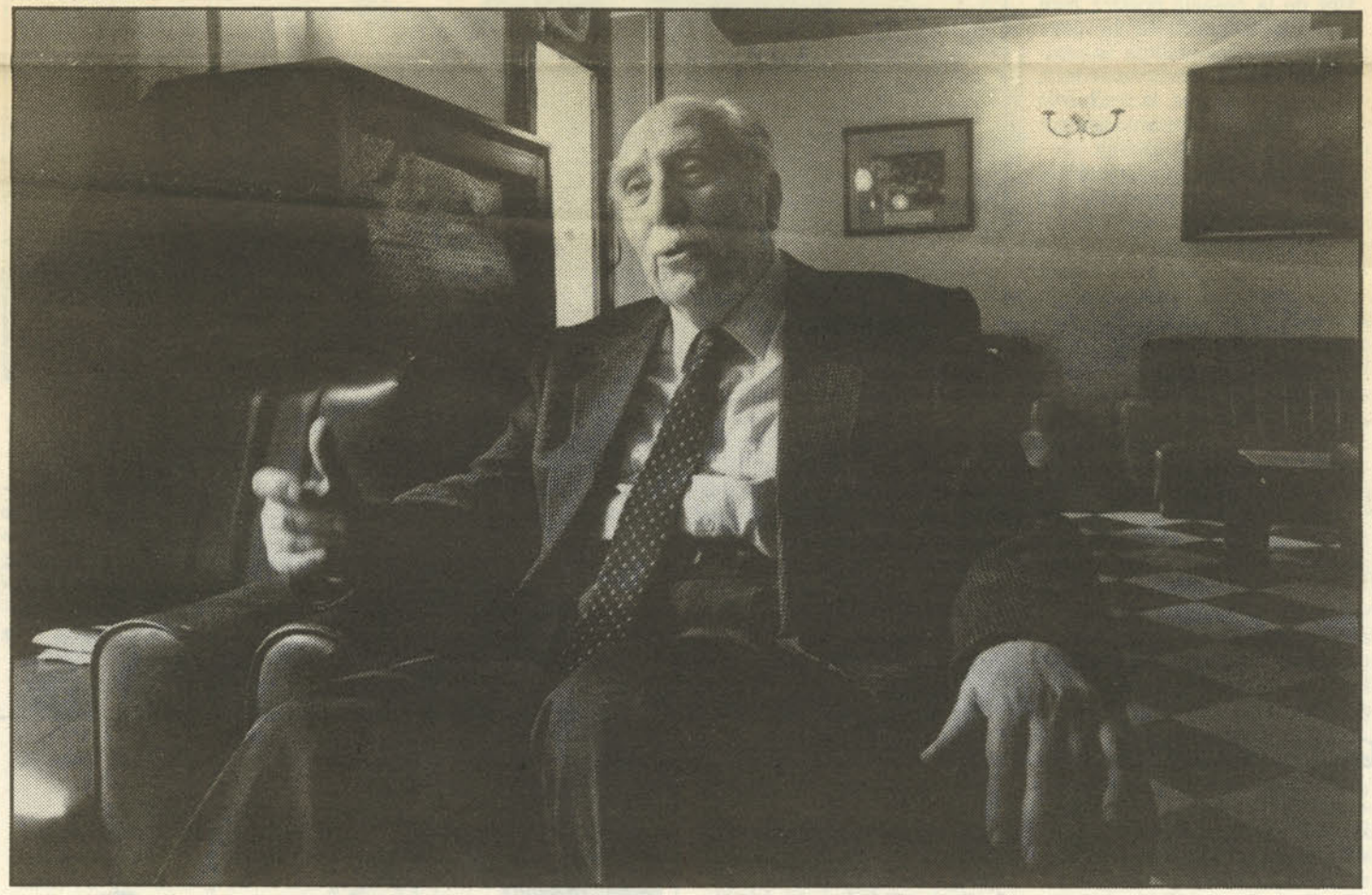

Villangómez va recollir el premi dijous passat a Barcelona, a la seu de l'entitat Òmnium Cultural

◆ BARCELONA. – Ha rebut un premi a l'exemple cívic i a l'exemple literari...

–Així és.

–És gairebé inevitable preguntar-li quin dels dos li sembla que ha pesat més.

–Jo això no ho sé. No estic en el secret de les deliberacions del jurat. Suposo que els dos han pesat al 50 per cent. En tot cas, em resulta més fàcil, per mer pudor, parlar de l'exemple cívic. Jo ho he dat potser escrivint en català en èpoques que això no era fàcil. La meva primera poesia en català és de l'any 33. Bé, ja ha passat un cert temps.

–*Al pròleg de L'any en estampes*, aquest llibret deliciós, explica vostè una anècdota curiosa sobre la permissió d'escriure poesia en català i la prohibició de fer-ho en prosa.

–Sí, és curiosa i significativa. Jo treballava llavors en un suplement mensual del *Diario de Ibiza*, que es deia *Isla*. Vam pensar en la possibilitat d'anar publicant periòdicament les proses que després formarien *L'any en estampes*. Quan estàvem a punt de fer-ho va passar un incident també curiós. Un lector havia enviat al diari una carta, escrita en català i que en català va ser publicada. Als pocs dies, Zondoza, que era el director del diari, va rebre una indicació textual de Madrid dient-li que en català només era possible escriure poesia. Ens vam quedar atònits: perduts en aquell racó de món i tan escrupolosament observats... Total que les meves intencions van arxivar-se. El director em va fer veure la impossibilitat del projecte i jo vaig escriure *L'any en estampes* com un llibre qualsevol.

–*Isla* tampoc va durar gaire.

–Un any o poc més. Va haver-hi reaccions. Al bisbe, a alguns poders eclesials, els va escandalitzar que publiquéssim articles sobre Baroja o Tolstoi. La gota em sembla que va ser un text sobre Madariaga, que era persona molt prohibida aleshores.

L'anomalia

–Vostè va ser mestre durant bastants anys. Mestre, en el sentit gairebé machadià de la paraula.

–Uns 25 anys, sí. El meu pare era metge i tota la meva família s'havia dedicat a la medicina o a la farmàcia. El que jo tirés cap a les lletres va ser una autèntica anomalia. Vaig estudiar Dret i després em vaig dedicar al magisteri. Pensava que era una bona feina, que em permetria escriure, tenir temps, gaudir d'una certa solitud.

–Mestre a Eivissa, sempre?

–No, vaig ser-ho a Barcelona i també a Cornellà. Al Cornellà dels anys 40.

–Inimaginable Cornellà.

–Fa efecte recordar-ho, és ben cert. Era una perfecta societat agrícola. Tan diferent...

–Han quedat rastres de l'època a la seva escriptura?

–Hi ha uns poemes, escrits originàriament en castellà, que es deien *Sonetos mediterráneos*, que reflecteixen una mica aquell món. Després els vaig traduir al català i han passat a l'obra completa amb el títol de *Poemes mediterranis*.

–Cornellà ha de ser un d'aquests *Llocs viscuts*, aquesta mena de narració autobiogràfica que crec que prepara.

–Ho seran, sí, Cornellà i Barcelona, naturalment, la Barcelona que vaig viure, la d'Espriu, Aramon, Triadú, els homes de la meva generació que van introduir-me en l'ambient literari i on hi havia els homes de generacions anteriors, com Riba, a qui també vaig conèixer.

–Després va tornar a Eivissa?

–Sí vaig ser mestre durant tretze anys a Sant Miquel, d'on surt l'experiència de *L'any en estampes*.

–Un món desaparegut.

–Aquest llibre acaba quan es comencen a entreveure els primers senyals del turisme. Ja es parla de la carretera fins al port de Sant Miquel, que convenia fer-la perquè era un benefici evident; de l'hotel, un dels primers, que hi havia a Portinatx. Bé, aquella era una societat que vivia de la pesca i de l'agricultura, una societat formada per gent molt pobra, perquè la terra eivissenca no ha estat mai rica, que va rebre el turisme com una benedicció i que hi va participar plenament. Després ja no, però cal dir que els primers constructors i promotors eren gent tota de l'illa que hi veien una esperançadora possibilitat de prosperitat econòmica.

–¿Mai l'ha temptat fer una novel·la, o una altra forma narrativa, sobre aquest profundíssim canvi de la societat que vostè ha vist néixer i desenvolupar-se?

–Jo crec que sóc genèticament incapaç d'escriure una novel·la. He escrit tres contes a la meva vida, un d'ells per repte, gairebé. No. Aquest probablement seria un tema extraordinari per una novel·la. Però jo no l'he escrit ni l'escriuré. M'he limitat a donar compte d'alguna d'aquestes mutacions en la segona edició del meu llibre sobre Eivissa. I molt poca cosa més.

–En els anys del daurat cosmopolitisme, els anys bons de la marca *Ibiza* vostè va defensar sempre l'Eivissa de les arrels.

–Bé, jo he dit sempre que Eivissa formava part de l'àrea lingüística catalana, que l'eivissenc, o sigui el català, era l'exponent d'aquesta pertinença. Mentre això estigui clar, no hi ha problema. Per Eivissa ha passat gent molt notable que ha fet un gran bé a l'illa. I altres, en fi, que responen als models del turisme de masses típic. El que em preocupa, ara, és la pèrdua de la vitalitat de la nostra parla eivissenca. Potser sigui inevitable i un fenomen molt comú arreu. Però la veritat és que els joves ja no parlen amb aquella riquesa de lèxic, de construccions sintàctiques amb què parlaven els camperols de Sant Miquel, per exemple.

Fet biològic

–Als anys seixanta deixa d'escriure poesia. Però també la seva creació en prosa minva apreciablement.

–Vaig deixar d'escriure poesia per un fet biològic...

–Va abandonar-lo la poesia...

–D'alguna manera és això. Arriba un moment que et falta embranzida, que totes les proves et semblen repetició, artifici. Sí, vaig deixar-ho, però vaig seguir escrivint estudis històrics, lingüístics, petites proses i sobretot traduint. Vaig traduir molt.

–Però, hi insisteixo, la seva obra de creació...

–Bé, potser sigui el mateix factor biològic. Encara que la vida dóna sorpreses. Miri, fa un parell o tres d'anys vaig tornar a escriure un poema, un sonet que es va publicar en una revista d'Eivissa i que era un poema d'amor. Un amor gairebé senil, ja es pot compendre...

–És també als anys seixanta quan abandona el seu ofici de mestre.

–Sí, vaig deixar de ser mestre perquè tenia el futur econòmic més o menys resolt, i en fi, per altres coses, i llavors pensava que tindria més temps per escriure. I va ser tot el contrari. Mai vaig escriure com en aquells tretze anys a Sant Miquel, on la soledat, l'ambient afavoria, certament, l'escriptura.

–Vostè no s'ha casat mai.

–No, sóc solter.

–I...

–Miri, no hi ha hagut l'oportunitat. I he cregut en el matrimoni. Em sembla molt bé el matrimoni. Però jo...